

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: *Hamisított reform*

Forrás: *Pesti Hirlap*

Osztályozás

Tárgy
324

Hely

Idő
"1924"

Személy

Helyszám

Bn

(Hely)

1924. 2. 6.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Hamisított reform.

Budapest kettős reformra szorul. Reformálni kell először a reá vonatkozó törvényt, még pedig oly szellemben, hogy a polgárság uralma és a törvényhatóság függetlensége biztosítottassék. Másodszor pedig reformálni kell Budapest kormányzásának egész szellemét s a szélsőségek letörésével egy mérsékelt liberális városi politikát kell hatalomra juttatni. Örvendünk, hogy a kormány mindkét irányban mozgolódik már. Egyfelől ismételt sürgetéseinkre keresi a kormány az érintkezést a liberális polgári elemekkel s megkísérli ezeket egymáshoz közelebb hozni. Debrecen példája sarkallhatja a kormányt. Másrészt pedig Rakovszky belügyminiszter hajlandó a fővárosi törvényjavaslaton némi módosításokat tenni az ellenzék kívánságára. Bár az egységes párt állásfoglalása valósággal provokálja az ellenzékét.

A kormánynak is érdekében áll, hogy Budapest vezetésében uralomra ne jussanak a szélsőségek, se a szélső jobb, se a szélső baloldal. Bethlen miniszterelnök mindent el is követ annak érdekében, hogy a főváros politikája ne kompromittálja az ő országos politikáját, amelynek eddig is sokat ártott még a külföldön is. Annál kellemetlenebb, hogy Rakovszky belügyminiszter a saját javaslatának rossz szövegéhez való görcsös ragaszkodással megnehezíti Bethlen munkáját. Első sorban a kormány érdeke és kötelessége megakadályozni, hogy a polgárság ne kergettessék a szocialisták karjai közé. Az ő érdeke a liberális polgárságot a demokratákkal lehetőleg egy szövetségbe összehozni, hogy a polgárság kormányzását biztosítsa. Mert a fővárosi politikában kivívott béke jó hatással lesz a kormány parlamenti helyzetére is.

Maga az új törvény megszerkesztése anynyiban fontosabb, mert ez hosszú időre megalapozhatja a mérsékelt kormányzás lehetőségét; tehát a kormánytól itt erélyesebben kell követelni a jó reformot. Annnyival is inkább, mert itt a siker kizárólag a kormánytól függ. Holott a pártok közelebb hozásának problémája főként e pártok tetszésétől függ. Az új törvény jósága csak a kormánytól függ s itt el kell ismerni, hogy konciliáns volt a belügyminiszter például a helybenlakás kérdésében s a szavazás titkosságának megőrzésében, amennyiben az ajánlók nem fognak leszavazottaknak tekintetni. De nagy megütközéssel fogadjuk, hogy makacs abban a legfontosabb elvi kérdésben, mely a törvényhatóság függetlenségét érinti. Arról van szó, hogy 60–80 fővárosi bizottsági tag kinevezés útján jutna a közgyűlési terembe. A kormány állítólag ezzel a törvényhatósági bizottságban a mérsékletet, a konzervativizmust, a törvényes rendet s a polgárság uralmát akarja biztosítani. Ez helyes cél, de nem szolgálhat arra ürügyül, hogy a mindenkori kormány befolyását biztosítsa Budapest kormányzására. A *Pesti Hirlap* sürgette először a *testületi képviselet* rendszerét, azt nevezetesen, hogy az egyes polgári és kulturális testületek képviselői, elnökei vagy kiküldöttei hivatalból legyenek tagjai a közgyűlésnek. De ezek mind *választott* emberek és nem a *kormány által kinevezettek*. Rakovszky pedig a propagált képviseleti rendszer takarója alatt be akarja csempészni a kormány által kinevezett tisztviselőket. Ez ellen a legélesebben tiltakozunk. Ez meghamisítása a törvényhatóság autonómiájának.

Még a nemzeti ellenállás idejében került szóba a főrendiház reformja s akkor a *Pesti Hirlap* hozta divatba azt az elvet, hogy egyes *testületek választott fejeivel* kell tarkítani a főrendek sorait. Nevezetesen a törvényhatóságok *választott* vezetői, alispánok és polgármesterek közül többen, s a különböző kamarák, közjegyzői, ügyvédi, orvosi, mezőgazdasági, kereskedelmi és iparkamarák *választott* elnökei legyenek hivatalból a felsőház tagjai. Akkor ez *eszme népszerű* lett. Most ugyanezt a elvet

kivántuk alkalmazni a fővárosi törvényben, megtoldván a sort az ipartestületek *választott* elnökeivel. A kormány látszólag elfogadja a népszerű elvet, de meghamisítja, mikor a közönség által *választott* független polgárok helyett a kormány által *kinevezett* hivatalfőnökö-

ket akarja berendelni a közgyűlésbe. *Ez a Bach-korszakbeli reakció!* Minden politikusnak tiltakozni kell ellene. Ilyent a magyar corpus jurisba iktatni, szégyene lesz a nemzetgyűlésnek. Ez politikai meghamisítása lenne a törvényhatósági *autonómiának*.